ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Θ. ΡΕΝΤΗ
ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΜΙΑΣ
ΤΕΤΡΑΕΤΙΑΣ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΝΩΣΗ ΕΔΗΚ

ΑΘΗΝΑΙ 1949

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΜΙΑΣ
ΤΕΤΡΑΕΤΙΑΣ

Εἰς τὴν ἀπογευματινὴν Ἐφημερίδα τῶν Ἀθηνῶν «ΤΑ ΝΕΑ» τῆς 28, 29 καὶ 30 Νοεμβρίου, 1 καὶ 2 Δεκεμβρίου ἐδημοσιεύθησαν πέντε ἄρθρα ἐνυπόγραφα τοῦ κ. Ρέντη. Τὰ ἄρθρα αὐτὰ περιέχονται εἰς τὸ ἀνὰ χεῖρας τεῦχος.

«ΤΑ ΝΕΑ» ἀνήγγειλαν ὡς κατωτέρω τὴν δημοσίευσιν τῶν ἄρθρων.

Δημοσιεύομεν ἀπὸ σήμερον σειρὰν ἄρθρων τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δημοσίας Τάξεως κ. Κ. Ρέντη ἐπὶ τῶν θεμάτων τῆς πολιτικῆς ἐπικαιρότητος. Τὰ ἄρθρα αὐτὰ παρουσιάζουν ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον καὶ διὰ τὸν πρόσθετον λόγον ὅτι ἀποτελοῦν μίαν ἔγκυρον ἀνασκόπησιν τῆς συμβολῆς τοῦ ἀειμνήστου Θεμ. Σοφούλη καὶ τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων εἰς τὸν νικηφόρον τερματισμὸν τοῦ ἀγῶνος κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ.

Ὁ κ. Γεράσιμος Λύχνος πρώην Ὑπουργὸς καὶ πρώην Βουλευτὴς Κερκύρας προλογίζει ἤδη τὴν ἀναδημοσίευσιν.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΓΕΡ. ΛΥΧΝΟΥ

Τὰ θέματα ποὺ ἀναπτύσσει ὁ κ. Κων. Ρέντης εἰς τὴν παροῦσαν σύντομον ἐργασίαν του, εἶναι κυρίως δύο. Τὸ ἕνα εἶναι ἡ ἀνάγκη ἀποδόσεως δικαιοσύνης καὶ τιμῆς εἰς τὸν κοινοβουλευτικὸν κόσμον τῆς Ἑλλάδος, διότι εἰς τὴν δυσκολωτέραν στιγμὴν τοῦ Ἔθνους ἠδυνήθη νὰ ἀντιστῇ εἰς τὸν κίνδυνον καὶ νὰ τὸν ὑπερνικήσῃ, ἐφαρμόζων τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος. Τὸ δεύτερον θέμα τῆς παρούσης ἐργασίας εἶναι ἡ ἀνάπτυξις τῶν λόγων, διὰ τοὺς ὁποίους τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, ἐκλεγὲν ὡς μειονοψηφία καὶ ἀντιπολίτευσις εἰς τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1946, εὑρέθη μετὰ ἕνα περίπου ἔτος εἰς τὴν Κυβέρνησιν, συνεργαζόμενον εἰς αὐτὴν μὲ τὴν πλειονοψηφίαν τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος ἐν τῇ Βουλῇ. Ὁ κ. Κων. Ρέντης δὲν παραλείπει νὰ ἀναπτύξῃ καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐν λόγῳ συνεργασίας, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ συνοψισθοῦν εἰς τὴν ἐπιτευχθεῖσαν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ πλήρη νίκην.

Ὅτι εἰς τὸν ἀγῶνα ποὺ διεξήχθη ἐπάνω εἰς τὸ παλυπαθὲς ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος ἀντιμετωπίσθησαν αἱ ἀρχαὶ τῆς κοινοβουλευτικῆς Δημοκρατίας μὲ τὸ βάρβαρον σύστημα τοῦ Κομμουνιστικοῦ ὁλοκληρωτισμοῦ δὲν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον περισσότερον ἐξηγέρθη κατὰ τῆς ἀποπείρας τοῦ Κομμουνισμοῦ πρὸς κατάκτησιν τῆς Ἑλλάδος ὑπῆρξεν ἡ φιλελευθέρα καὶ δημοκρατικὴ συνείδησις τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Ἐὰν μετὰ τὴν νίκην τῶν δημοκρατικῶν ἀρχῶν, χάρις εἰς τὰ ὁποίας ἐσώθη ἡ Πατρίς, εὑρίσκονται τώρα ἄνθρωποι εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ νὰ κηρύσσουν ὅτι τὸ κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα, ποὺ ἐνίκησεν τὸν πόλεμον, εἶναι ἀδύνατον νὰ κερδίσῃ καὶ τὴν εἰρήνην, εἶναι τοῦτο φαινόμενον, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῇ παρὰ μόνον εἰς τὰς νοσηρὰς φιλοδοξίας κύκλων ποὺ αἰσθάνονται ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναδειχθοῦν διὰ τῆς ὑποστηρίξεως τοῦ Λαοῦ.

Τὴν πολιτικὴν τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων, κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν, ὁ κ. Κων. Ρέντης εἶναι ὁ ἁρμοδιώτερος ὅλων νὰ ἐκθέσῃ, διότι κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο διηύθυνε τὸ

Ὑπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως, ἀπολαύων τῆς πλήρους ἐμπιστοσύνης τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχηγοῦ τοῦ Κόμματος, Πρωθυπουργοῦ Θεμ. Σοφούλη, καὶ τοῦ διαδεχθέντος κατόπιν αὐτὸν εἰς τὴν ἀρχηγίαν Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Σοφ. Βενιζέλου.

Δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ ἐξαρθῇ ὁ ρόλος τὸν ὁποῖον τὸ Ὑπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως καὶ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτοῦ ὁ κ. Κων. Ρέντης ἔπαιξαν εἰς τὴν καταστολὴν τοῦ Κομμουνιστικοῦ κινήματος. Ἡ ἐξάρθρωσις τῶν παρανόμων κομμουνιστικῶν ὀργανισμῶν εἰς τὰς πόλεις καὶ εἰς τὴν ὕπαιθρον ἐπετελέσθη ὑπὸ τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας. Ἐπὶ πλέον ἡ Χωροφυλακὴ ἔλαβεν μέρος εἰς πολλὰς καὶ σκληρὰς μάχας παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ Στρατοῦ καὶ ἐδοξάσθη πλησίον αὐτοῦ.

Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων διεκδικεῖ τὴν τιμὴν ὅτι περισσότερον παντὸς ἄλλου συνέβαλεν εἰς τὴν νίκην τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Εἰσῆλθεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν μὲ μόνον σκοπὸν νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἕνωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις τοῦ Ἔθνους τὸ μέγιστον δυνατὸν ὅριον τῆς Ἀμερικανικῆς καὶ Συμμαχικῆς βοηθείας διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἀποστολῆς τοῦ Στρατοῦ. Οἱ δύο οὗτοι σκοποὶ ἐπετεύχθησαν καὶ ὑπῆρξαν τὰ δύο κύρια στηρίγματα τῆς νίκης.

Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, μὲ πρῶτον αὐτοῦ ἐκπρόσωπον τὸν Πρωθυπουργὸν Θεμ. Σοφούλη καὶ κατόπιν μὲ τὸν σημερινὸν αὐτοῦ Ἀρχηγὸν κ. Σοφ. Βενιζέλον, ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ στρατιωτικοῦ καὶ πολιτικοῦ ἀγῶνος τοῦ Ἔθνους καὶ τὸ ὡδήγησεν εἰς τὸν θρίαμβον. Ὁ Θεμ. Σοφούλης ὑπῆρξεν ἕνας μέγας ἐμψυχωτὴς τοῦ Λαοῦ καὶ τοῦ Στρατοῦ εἰς κρισίμους στιγμάς. Ὁ κ. Σοφ. Βενιζέλος ἐγένετο καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν Γενικὴν Συνέλευσιν τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν ἡ φωνὴ τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως, ἀπαντώσης μὲ ἀνδρικὸν σθένος εἰς τὰς συκοφαντίας τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων δὲν ἀπέβλεψεν εἰς κομματικὰ κέρδη ἐκ τῆς συμμετοχῆς του εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Ἠθέλησε μόνον νὰ πράξῃ τὸ καθῆκον του ὡς Κόμμα Ἐθνικόν. Συχνὰ τὰ λάθη καὶ αἱ καταχρήσεις ἐξουσίας τῶν παλαιῶν πολιτικῶν ἀντιπάλων του καὶ ἤδη συμμάχων του εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐγένοντο ἀφορμὴ νὰ κατηγορηθῇ καὶ αὐτὸ διὰ πολλὰ ζη-

τήματα κακῆς διοικήσεως, τῶν ὁποίων δὲν ὑπῆρξεν ὑπεύθυνον. Ὁ κ. Κων. Ρέντης εἶναι σαφὴς ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ. Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἐπολέμησε. Δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν νὰ ἀποδώσωμεν φόρον τιμῆς εἰς τὸν ἀείμνηστον φιλελεύθερον Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης Χρῆστον Λαδᾶν, ὁ ὁποῖος ἔπεσεν ὡς στρατιώτης. Οἱ σύμμαχοι τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκυβέρνησαν εἰς τὸ μεταξὺ τὴν χώραν ἄνευ σχεδὸν ἀναμίξεως τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων εἰς τὴν Διοίκησιν. Ἐὰν ὁ ἑλληνικὸς λαὸς πρόκειται νὰ ζητήσῃ εὐθύνας διὰ τὰ σφάλματα καὶ τὰ σκοτεινὰ σημεῖα τῶν τεσσάρων τελευταίων ἐτῶν, ἀσφαλῶς δὲν πρόκειται νὰ τὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸ Κόμμα τῆς μειοψηφίας, τοῦ ὁποίου μόνη ἐντολὴ καὶ φιλοδοξία ἦτο νὰ περιφρονήσῃ κάθε ἰδιαίτερον συμφέρον του, διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος τὴν Νίκην. Αἱ κυβερνητικαὶ ἱκανότητες τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων καὶ αἱ προοδευτικαὶ αὐτοῦ κοινωνικαὶ ἀρχαὶ θὰ δοκιμασθοῦν ἐκ νέου μόνον εἰς μίαν περίοδον, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς θὰ δώσῃ εἰς αὐτὸ τὴν πλειονοψηφίαν. Καὶ ἐλπίζομεν ὅτι ἡ περίοδος αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ ἐρχομένη.

ΓΕΡ. ΛΥΧΝΟΣ
Διευθυντὴς τοῦ Γραφείου
Κόμματος Φιλελευθέρων

10 Δεκεμβρίου 1949

ΕΔΗΚ

Ο ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΕΚΑΜΕ ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ ΤΟΥ

Ἐφθάσαμεν εἰς τὸ τέρμα τοῦ Συμμοριακοῦ ἀγῶνος. Ὁ ἐχθρὸς συνετρίβη. Μία ἐπισκόπησις τῆς γενικῆς καταστάσεως τῆς Χώρας, φυσικὸν εἶναι νὰ προκαλῇ ἀνησυχίας πρὸ τοῦ ὄγκου τῶν προβλημάτων τὰ ὁποῖα ἔχει νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἡ Ἑλλάς. Τὰ θύματα τοῦ ἐννεαετοῦς πολέμου καὶ οἱ ἀνάπηροι. Τὰ εἰς ξένην ἀπαχθέντα παιδιά. Ὁ ἐπαναπατρισμὸς τῶν συμμοριοπλήκτων. Ἡ στέγασις καὶ ὁ ἀνεφοδιασμὸς τοῦ πληθυσμοῦ εἰς οἰκοσκευὰς καὶ γεωργικὰ ἐργαλεῖα. Ἡ ἀνασυγκρότησις. Αἱ εἰσαγωγαὶ καὶ ἐξαγωγαί. Ἡ ἀκρίβεια τοῦ βίου. Οἱ μισθοὶ καὶ τὰ ἡμερομίσθια κλπ. Ἡ ἀνυπομονησία καὶ ἡ ἀξίωσις ἀμέσου λύσεως ὅλων αὐτῶν τῶν προβλημάτων, ἐδημιούργησαν εἰς τὴν δημοσίαν γνώμην ἕνα εἶδος ἀ μ φ ι β ο λ ί α ς. Καὶ ἡ ἀμφιβολία προεκάλεσεν ἐπικρίσεις προκαταβολικῶς. Ἐπικρίσεις ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως. Ἐπικρίσεις ἐναντίον τῆς Βουλῆς. Ἐπικρίσεις ἐναντίον τοῦ πολιτικοῦ κόσμου. Ἀλλὰ ἡ ἐπίκρισις ἐναντίον ὅλου συλλήβδην τοῦ πολιτικοῦ κόσμου ἐγγίζει τὰ ὅρια ἐπικρίσεως τοῦ πολιτικοῦ συστήματος. Μία νοσταλγία πρὸς τὴν Δικτατορίαν διαφαίνεται ἔν τινι μέτρῳ ἀνάμικτος πρὸς τὴν ὁλοκληρωτικὴν ἐπίκρισιν ἐναντίον τοῦ Πολιτικοῦ Κόσμου. Ἐν τούτοις, μὲ τὸ Κοινοβουλευτικὸν Σύστημα ἀντιμετωπίσθη ὁ ἐχθρὸς καὶ διεξήχθη ὁ πόλεμος. Καὶ μὲ Πολιτικὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν Βουλὴν ἐν ἐνεργείᾳ ἐ ν ί κ η σ ε ν ἡ Ἑλλάς. Καὶ χάρις εἰς τὸ ἐλεύθερον αὐτὸ Πολίτευμα ἀπεφεύχθη ἡ ἐσωτερικὴ ἀναρχία—τόσον συνήθης εἰς τὰς περιπτώσεις ἐσωτερικῶν πολέμων—καὶ παρημποδίσθη ἡ διαδοχὴ τῆς τρομοκρατίας ἀπὸ λευκὴν τρομοκρατίαν, ὅπως κατὰ κανόνα σχεδὸν συμβαίνει εἰς παρεμφερεῖς περιστάσεις.

Ἐφ' ὅσον οἱ ἐλεύθεροι θεσμοὶ ἀντέχουν εἰς τοιαύτην δοκιμασίαν γενικῆς, ἐσωτερικῆς ἀναστατώσεως καὶ σκληροῦ καὶ ἀγρίου ἐσωτερικοῦ πολέμου, διατὶ ἄραγε μὲ τὸ αὐτὸ πολιτικὸν σύστημα καὶ μὲ τοὺς δι' αὐτοῦ ἀναδεικνυομένους Πολιτικοὺς Ἄνδρας δὲν θὰ εἶναι ἱκανὴ ἡ Ἑλλὰς νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἐπιτυχῶς τὰ μεταπολεμικὰ προβλήματα; Προφανῶς θὰ πρέπει νὰ εἶνε δη-

μαγωγικὸν τὸ νὰ ἐπικρίνῃ τις τὸν ὅλον πολιτικὸν κόσμον καὶ τὸ πολιτικὸν σύστημα. Ἀλλὰ δικαιούμεθα, νομίζω, καὶ ἡμεῖς νὰ ὑπενθυμίσωμεν ὅτι, ἐὰν κατὰ τὴν Ἰταλικὴν ἐπίθεσιν τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1940 εὑρέθη σύσσωμος ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἡνωμένος, τοῦτο δὲν ὀφείλεται εἰς χειρονομίαν τινὰ οὔτε εἰς πρωτοβουλίαν τῆς τότε Δικτατορίας. Ὀφείλεται εἰς τὴν Πατριωτικὴν στάσιν τοῦ Πολιτικοῦ Κόσμου. Ὅλοι οἱ Πολιτικοὶ οἱ εὑρισκόμενοι τότε ΥΠΟ ΔΙΩΓΜΟΝ καὶ ἀπὸ τὸν τόπον τῆς ἐξορίας των ἀκόμη, ἔσπευσαν νὰ κηρύξουν τὴν ἱερὰν ἕνωσιν πρὸς ἀντίστασιν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἐπέμειναν εἰς τὴν στάσιν των ἔστω καὶ ἂν δὲν ἀπηλευθερώθησαν μέχρι τῆς Γερμανικῆς κατοχῆς. Καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν κατοχὴν ἀπέβλεψαν εἰς τὴν ὀργάνωσιν ἀντιστάσεως. Ὑπενθυμίζομεν ὅτι δύο Πολιτικοὶ τοὺς ὁποίους ἐξαίρει ὁ Στρατηγὸς Ναπολέων Ζέρβας, διότι ἔσπευσαν νὰ τὸν ἐνισχύσουν εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἀντιστάσεως ὑπῆρξαν καὶ οἱ δύο ἐξόριστοι ἐπὶ τῆς Δικτατορίας.

Καὶ βραδύτερον ὁ Πολιτικὸς Κόσμος τῆς Χώρας δι' ὑπομνημάτων ὑπογραφέντων ἀπὸ τὸν ἀείμνηστον Θεμιστ. Σοφούλην πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Καΐρου καὶ πρὸς τὸν Ἀρχιστράτηγον τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, ἔσπευδε νὰ σημάνῃ τὸν κίνδυνον ὁ ὁποῖος ἐδημιουργεῖτο ἀπὸ τὴν παρεχομένην ἐνίσχυσιν πρὸς τοὺς κομμουνιστὰς τῆς Ἑλλάδος. Καὶ ὅταν ἡ Κυβέρνησις τοῦ Καΐρου, εὑρεθεῖσα πρὸ τοῦ πολιτικοῦ κινήματος τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ἐν Αἰγύπτῳ, ἀπηύθυνεν ἔκκλησιν πρὸς τὰ πολιτικὰ Κόμματα εἰς Ἀθήνας, ἵνα ἀποστείλουν ἀντιπροσώπους εἰς τὸ Συνέδριον τοῦ Λιβάνου, δὲν ἐδίστασεν ὁ Πολιτικὸς Κόσμος—ὁ τόσον ριζικῶς διϊστάμενος πρὸς ἐκείνην—νὰ τοὺς ἀποστείλῃ παρὰ τοὺς κινδύνους τῆς διαφυγῆς καὶ ἐν γνώσει ὅτι οἱ ἡγέται τῶν Κομμάτων καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν Ἀντιπροσώπων διέτρεχον τὸν κίνδυνον νὰ συλληφθοῦν ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς καὶ νὰ ἐγκλεισθοῦν εἰς τὰ στρατόπεδα εἰς Χαϊδάρι, ὅπως καὶ πράγματι ἐγένετο. Τέλος, ὅταν κατὰ τὸ 1947 ὁ συμμοριτισμὸς ἐπεξετάθη καὶ τὸ Ἔθνος εὑρέθη ἐν κινδύνῳ ὁ Πολιτικὸς Κόσμος, ἡνώθη, ἐσχημάτισε μικτὴν Κυβέρνησιν μὲ ἀμοιβαίας κομματικὰς θυσίας ἑκατέρωθεν καὶ μὲ μόνην προοπτικὴν τὸ γενικὸν συμφέρον τοῦ Ἔθνους. Δύο Κόμματα εὑρισκόμενα ἀπὸ τοῦ 1915 εἰς ὀξυτάτην πολιτικὴν ἀντί-

θεσιν ἐξιχθεῖσαν συχνὰ εἰς αἱματηρὰν σύγκρουσιν, ἤτο φυσικὸν νὰ ἀπεγοήτευσαν τοὺς ὁπαδούς των ὅταν εὑρέθησαν παράπλευρα συνεργαζόμενα εἰς τὴν αὐτὴν Κυβέρνησιν. Καὶ κατ' ἀνάγκην ὑπέστησαν μείωσιν Κομματικήν. Τὴν θυσίαν τὴν κομματικὴν τὴν προσέφεραν χάριν τοῦ Ἔθνους, καὶ μὲ τὰς θυσίας αὐτὰς τοῦ Πολιτικοῦ Κόσμου ἐκερδήθη ὁ ἀγὼν καὶ ὁ ἐχθρὸς συνετρίβη.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον αὐτά. Ὁ πολιτικὸς Κόσμος ἠγήθη ο ὐ σ ι α σ τ ι κ ῶ ς τοῦ ἀγῶνος. Προσέτρεξε παντοῦ ὅπου ὑπῆρξε κίνδυνος. Ὅσον ὁ Στρατὸς ἐκάμπτετο εἰς τὴν Ρομποτίναν, ὁ γηραιὸς Πρωθυπουργὸς Θεμιστοκλῆς Σοφούλης—παρὰ τὴν γνώμην τῶν ἰατρῶν—ἔσπευσε δι' ἀεροπλάνου ἐπὶ τόπου διὰ νὰ ἐμψυχώσῃ τὰ κουρασμένα τάγματα τὰ [μεταφερθέντα ἀπὸ τὸ Μέτωπον τοῦ Γράμμου χωρὶς ἀνάπαυλαν πρὸς τὰς κορυφὰς τοῦ Βίτσι. Ὑπουργοὶ καὶ Βουλευταὶ ἐφονεύθησαν καὶ ἐτραυματίσθησαν εἰς τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ. Τέκνα Ὑπουργῶν καὶ Βουλευτῶν ἐφονεύθησαν καὶ ἐτραυματίσθησαν εἰς τὸν ἔνοπλον ἀγῶνα. Καὶ ὁ Πολιτικὸς Κόσμος ἀνεδείχθη ἐκ τῶν πραγμάτων ὁ ΟΔΗΓΟΣ τοῦ Ἔθνους εἰς μίαν τόσον τραγικῶς κρίσιμον στιγμὴν τῆς Χώρας. Δὲν γνωρίζομεν πολλὰς χώρας εἰς τὰς ὁποίας κατὰ τὸ διάστημα τῆς τελευταίας δεκαετίας ὁ Πολιτικὸς Κόσμος νὰ ἔδωσε τόσα δείγματα πατριωτισμοῦ καὶ αὐτοθυσίας ὅσον οἱ Ἕλληνες Πολιτικοί.

Εἶναι ξένη πρὸς ἡμᾶς ἡ ἰδέα νὰ παρακαλέσωμεν οἱανδήποτε ἀναγνώρισιν ὑπηρεσιῶν, θεωροῦντες ὅτι ἡ ἰθύνουσα τάξις μέρος μόνον τῶν ὑποχρεώσεών της ἐκπληροῖ οὕτω πολιτευομένη. Ἀλλὰ ὀφείλομεν νὰ π ρ ο φ υ λ ά ξ ω μ ε ν τὴν Δημοσίαν Γνώμην ἀπὸ ὀλέθριον σφάλμα εἰς τὸ ὑποῖον θὰ παρεσύρετο ἂν ἐπίστευε πράγματι ὅτι ὁλόκληρος ὁ Πολιτικὸς Κόσμος εἶνε δῆθεν ἀνάξιος ὑπολήψεως καὶ κατὰ συνέπειαν ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ καταργηθοῦν οἱ ἐλεύθεροι θεσμοὶ τῆς Χώρας.

Ἰσχυρίζομαι ὅτι τὴν ἐπαύριον τῆς Νίκης, τὴν ὁποίαν ἐκέρδισε Πολιτικὴ Κυβέρνησις στηριζομένη εἰς τὴν πλειοψηφίαν τῆς Βουλῆς καὶ ἐφαρμόζουσα Δημοκρατικὰς μεθόδους, ἡ ἐγειρομένη κατακραυγὴ κατὰ τοῦ Πολιτικοῦ Κόσμου ἀποτελεῖ ἄρνησιν τῆς ἀληθείας.

«ΤΑ ΝΕΑ» 28 Νοεμβρίου 1949

ΕΝΙΚΗΣΑΜΕΝ
ΜΕ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ

Ἡ ἐκλεγεῖσα τὴν 31ην Μαρτίου τοῦ 1946 Βουλὴ ἀντιπροσωπεύει τὰς τάσεις τῆς Δημοσίας Γνώμης, ὅπως αὗται ἐπεκράτουν κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν ἐκλογῶν. Δύο ἦσαν τὰ κύρια ἐλατήρια τῆς ἐκδηλωθείσης τότε λαϊκῆς θελήσεως. Πρῶτον ἡ λαϊκὴ προτίμησις ὑπὲρ τοῦ θεσμοῦ τῆς Βασιλείας καὶ δεύτερον τὸ ἀντικομμουνιστικὸν αἴσθημα τῆς Δημοσίας γνώμης. Μετὰ τὸ Δημοψήφισμα τῆς 30ῆς Σεπτεμβρίου τοῦ 1946 ὁ πρῶτος ἐκ τῶν δύο αὐτῶν συντελεστῶν ἠτόνισεν, διότι τὸ Δημοψήφισμα ἀπέβη ὑπὲρ τῆς Βασιλείας καὶ τὰ ἐθνικόφρονα Κόμματα τὰ ὁ τοῖα διῖσταντο ἀπεδέχθησαν τὴν λαϊκὴν ἐτυμηγορίαν, ἀνεγνώρισαν τὸ καθεστὼς καὶ κατηργήθη κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ ἀμφισβήτησις. Λογικὴ συνέπεια τῆς τοιαύτης λύσεως τοῦ καθεστωτικοῦ ζητήματος θὰ ἦτο ἡ ἐν συνεχείᾳ διάλυσις τῆς Βουλῆς, εἰς τρόπον ὥστε ἡ λαϊκὴ ἐτυμηγορία νὰ ἐκδηλωθῇ ἐκ νέου, ἐλευθέρα πλέον ἐπηρεασμοῦ ἐκ τοῦ ζητήματος τούτου καὶ μὲ μόνα τὰ κομματικὰ κριτήρια. Ἐὰν πράγματι νέαι ἐκλογαὶ διεξήγοντο περὶ τὰ τέλη τοῦ 1946 ἢ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ 1947 ἡ νέα Βουλὴ θὰ εὑρίσκετο περισσότερον προσηρμοσμένη πρὸς τὴν λαϊκὴν θέλησιν. Ἀλλά, πρὸς τοιαύτην λύσιν ἀνέκυψεν ἀνυπέρβλητον ἐμπόδιον ἡ ἐπαναστατικὴ δρᾶσις τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος καὶ ὁ Συμμοριακὸς ἀγών. Οὐσιαστικῶς ΟΛΑ τὰ ἐν τῇ Βουλῇ Κόμματα ἦσαν Ἐθνικόφρονα καὶ ἀντικομμουνιστικά, διῖσταντο ὅμως ριζικῶς τὰ δύο ἄκρα ὅσον ἀφορᾷ τὰς μεθόδους ἀντιμετωπίσεως τοῦ Κομμουνισμοῦ. Ἡ διάστασις αὕτη διήρκεσε μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1947. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐσχηματίσθη Κυβέρνησις μικτή, ἀπὸ τὰ δύο κύρια Κόμματα καὶ συγκερασμὸς ἀφ' ἑνός, συντονισμὸς ἀφ' ἑτέρου τῆς ἀντιμετωπίσεως τοῦ συμμοριτισμοῦ, ὅστις ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε προσλάβει διαστάσεις ἐπικινδύνους διὰ τὴν ὕπαρξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

Οἱοσδήποτε ἀμερόληπτος κριτὴς ἐπὶ τῶν πολιτικῶν πραγμάτων τῆς Ἑλλάδος, φρονοῦμεν ὅτι θ' ἀναγνωρίσῃ πλεονεκτή-

ματα καὶ προσόντα εἰς τὴν Βουλὴν αὐτήν, ἡ ὁποία μολονότι ἐξελέγη ὑπὸ ἀτμόσφαιραν ἀντικομμουνιστικῆς ὑστερίας, δὲν ἐδυσκολεύθη ὅμως νὰ ἐκδηλώσῃ πολιτικὴν εὐστροφίαν καὶ νὰ στηρίξῃ ἕναν τόσον ἀπροσδόκητον κυβερνητικὸν συνδυασμὸν σταθερῶς ἐπὶ δύο καὶ ἥμισυ σχεδὸν ἔτη μὲ πλήρη κατανόησιν ὅτι ἡ ὑποχώρησις τῶν ἀναμφισβητήτων δικαιωμάτων τῆς πλειοψηφίας ἐξυπηρέτει κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν τὰ γενικώτερα συμφέροντα τῆς Χώρας. Ἐδικαιώθη δὲ ἡ Βουλὴ διότι ἡ Κυβέρνησις τῶν δύο Κομμάτων ἐπέτυχεν ἐν τέλει τὴν ὁλοσχερῆ συντριβὴν τοῦ συμμοριτισμοῦ. Ἀλλὰ ἡ εὐμετάβλητος ἰδιοσυγκρασία τοῦ Ἕλληνος δὲν σταματᾷ εἰς τὴν ἐκτίμησιν καὶ ἀναγνώρισιν τῶν ὑπηρεσιῶν τὰς ὁποίας προσέφερεν ἡ ἐκλεγεῖσα τὸ 1946 Ἐθνικὴ Ἀντιπροσωπεία. Προβάλλει τὴν ἀξίωσιν μετὰ τὴν λύσιν τῶν δύο κυρίων θεμάτων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐξεδηλώθη τότε ἡ λαϊκὴ ἐτυμηγορία, προβάλλει—λέγω τὴν ἀξίωσιν νὰ εἶναι κατάλληλος καὶ διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν προβλημάτων τὰ ὁποῖα προκύπτουν ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, μετὰ τὴν συντριβὴν τοῦ συμμοριακοῦ ἀγῶνος. Ὀρθὴ κρίσις θὰ ἦτο ἐὰν τὴν Ἐθνικὴν Ἀντιπροσωπείαν ἀνεγνωρίζετο ἡ πλέον ἢ ἐπαξία ἐκπλήρωσις τῶν ἐντολῶν της καὶ διετυποῦτο ἐξ ἄλλου ἡ ἀξίωσις ὅπως ἐνώπιον τῆς ἀλλαγῆς τῆς πολιτικῆς καταστάσεως καὶ τῶν νέων προβλημάτων, τὰ ὁποῖα προβάλλονται, κληθῇ ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς νὰ ἐκλέξῃ τοὺς ἀντιπροσώπους του μὲ νέα πλέον κριτήρια. Διότι ἐφ' ὅσον τὸ σύστημα τὸ ἀντιπροσωπευτικὸν ἀπέδειξε κατὰ τὸ διάστημα τῆς τετραετίας τόσον μεγάλα πλεονεκτήματα προσαρμογῆς καὶ ἐξελικτικότητος ἔναντι ἀνωμάλων ὅλως περιστάσεων, εἰς τὸ ἴδιον σύστημα καὶ πάλιν θὰ ἔπρεπε μετ' ἐμπιστοσύνης ν' ἀποβλέψωμεν διὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἀντιμετώπισιν τῆς νέας, μεταπολεμικῆς οὕτως εἰπεῖν περιόδου, ἡ ὁποία διανοίγεται ἐνώπιον ἡμῶν.

Ἡ ἀναζήτησις ἄλλων λύσεων αἱ ὁποῖαι θὰ ἀπέκοπταν τὸν στενὸν σύνδεσμον μεταξὺ Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας καὶ Κυβερνήσεως, δὲν δικαιολογεῖται ἐκ τῆς πείρας τῶν τελευταίων τεσσάρων ἐτῶν. Ἀσφαλέστερον εἶνε νὰ μὴ προωθήσωμεν τὴν Χώραν πρὸς νέους πολιτικοὺς πειραματισμούς, ἀλλὰ τοὐναντίον διὰ τῆς διενεργείας νέων ἐκλογῶν ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον, νὰ παναφέρωμεν τὴν ἐκπροσώπισιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ εἰς ἁρμο-

νίαν μὲ τὰς σημερινὰς τάσεις τῆς Δημοσίας Γνώμης, καὶ ἐξ αὐτῶν νὰ πηγάσῃ ἡ νέα Κυβέρνησις. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ εἰσέλθουν εἰς τὸν πολιτικὸν βίον νέα στελέχη σύμφωνα πρὸς τὰς λαϊκὰς ἐπιδιώξεις ἢ ἔστω καὶ παλαιά, τὰ ὁποῖα ὅμως θὰ εἶνε φορεῖς τῶν νέων τάσεων τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ καὶ ὄχι ἐκείνων τοῦ 1946. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ΔΙΑΧΩΡΙΣΘΗ τὸ θέμα τοῦ ἀντιπροσωπευτικοῦ συστήματος ὡς δόγματος, ἀπὸ τὸ θέμα τοῦ ἂν ἡ Ἐθνικὴ Ἀντιπροσωπεία, ἡ ἐκλεγεῖσα τὸ 1946 ἐκπροσωπεῖ εἰς τὰς παραμονὰς τοῦ 1950 τὰς νέας τάσεις τῆς Δημοσίας Ἑλληνικῆς Γνώμης.

Ἐφ' ὅσον ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς τὸ 1946 ἐψήφισε τοὺς ἄκρως Συντηρηιικοὺς, δὲν δικαιοῦτσι νὰ ἀξιώσῃ παρ' αὐτῶν νὰ ἐφαρμόσουν κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικὴν προοδευτικὴν ἢ σοσιαλιστικήν, καὶ δὲν πταίει τὸ σύστημα διὰ τοῦτο, ἀλλὰ ἡ ψῆφος τὴν ὁποίαν ἔδωσεν ὁ ἴδιος. Ἐξ ἄλλου, δὲν δικαιολογεῖται ἡ ἐκδηλουμένη ἀνυπομονησία καὶ τοῦτο διότι ἡ Βουλὴ ἐκλέγεται διὰ τέσσαρα ἔτη. Καὶ ἐφ' ὅσον οἱ ἐκλογεῖς τὴν ἐξέλεξαν, ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ τὴν ὑποστοῦν. Θὰ ἦτο δὲ χείριστον καὶ ὀλέθριον διὰ τὸ Ἔθνος, ἐὰν αὐτοὶ οἱ ἐκλογεῖς ἀποκλίνουν σήμερον εἰς ἐνθάρρυνσιν ἀνωμάλων πολιτικῶν λύσεων πρὸς ἀνατροπὴν πολιτικῆς καταστάσεως, τὴν ὁποίαν οἱ ἴδιοι ἐλευθέρως διὰ τῆς ψήφου των ἔχουν ἐγκαθιδρύσει. Εἰς τὴν πραγματικότητα ἡ σημερινὴ Ἐθνικὴ Βουλὴ ὑπερέβη ἑαυτὴν καὶ ἔδωσε περισσότερα εἰς τὸ Ἔθνος ἀπ' ὅσα οἱοσδήποτε ἐκλογεύς της θὰ ἀνέμενεν. Καὶ οἱ Ἕλληνες θὰ ἔπρεπε νὰ εἶνε ὑπερήφανοι διότι ὑπὸ τόσον ἀνωμάλους συνθήκας οἱ ἐλεύθεροι θεσμοὶ καὶ ἡ Βουλὴ τὴν ὁποίαν ἐξέλεξαν ἀντιμετώπισεν ἐπιτυχῶς μίαν πρωτοφανῆ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος πολιτικὴν κρίσιν.

«ΤΑ ΝΕΑ» 29 Νοεμβρίου 1949

ΟΙ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

Εἰς τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1946 τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων εἶχε διαβληθῆ καὶ συκοφαντηθῆ ὡς εὐνοοῦν δῆθεν τὸν Κομμουνισμόν. Εἶνε γνωστὸν ὅτι ὁ κομμουνισμὸς ἐκτὸς τῆς συνωμοτικῆς του ὀργανώσεως, ἐμφανίζεται καὶ ὡς ἕνα εἶδος ψυχικοῦ νοσήματος τὸ ὁποῖον προσβάλλει ἰδίως τὴν νεολαίαν, εὐεπίφορον πάντοτε πρὸς νεωτεριστικὰς καὶ ἐπαναστατικὰς ἰδέας. Κατ' ἀνάγκην συνεπῶς, ἡ κομμουνιστικὴ ἰδεολογία πρέπει νὰ ἀντιμετωπίζεται, πλὴν ἄλλων, καὶ διὰ πολιτικῶν μεθόδων. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς κατοχῆς, τὸ μέγιστον μέρος τῆς νεολαίας προσειλκύσθη ἐπιτηδείως ἀπὸ τὸ ΕΑΜ, ἀπὸ διάθεσιν ὄχι κομμουνιστικήν, ἀλλὰ πατριωτικὴν καὶ ἀγωνιστικὴν ἐναντίον τοῦ κατακτητοῦ. Κατὰ πολὺ δὲ συνετέλεσεν εἰς τοῦτο ἡ ἐνθάρρυνσις τῆς συμμάχου Μεγάλης Βρεττανίας, καθὼς καὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Διὰ πάντα ψύχραιμον καὶ ἀνεπηρέαστον πολιτικὸν προέβαλλεν ἡ ἀνάγκη ὅπως ἀποχωρισθοῦν ἰδεολογικῶς ἀπὸ τὸ ΕΑΜ καὶ ἀπὸ τὸν ΕΛΑΣ, ὅλοι ὅσοι δὲν ἦσαν κομμουνισταί, ἀλλὰ ἐκ πατριωτικῶν λόγων εἴτε καὶ διὰ νὰ ἀποφύγουν τὴν δίωξιν τῶν ἀρχῶν κατοχῆς εἶχον ἐνταχθῆ εἰς τὰς ὀργανώσεις ἐκείνας. Μία τοιαύτη προσπάθεια εἶνε ἀναμφισβήτητον ὅτι ἀποτελεῖ ἐνέργειαν ἀντικομμουνιστικὴν ἀποβλέπουσαν εἰς ἐλάττωσιν τῆς δυνάμεως τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος. Εὔκολον, ὅμως, ἦτο ὅπως ἐξ ἄλλης πλευρᾶς χαρακτηρισθῆ ἡ ἐνέργεια αὕτη ὡς ἀποσκοποῦσα εἰς προστασίαν ἐαμιτῶν καὶ ἐλασιτῶν, ἐφ' ὅσον οἱ κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἀποσπώμενοι τῶν ὀργανώσεων ἐκείνων ἐτίθεντο ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους. Ἡ κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1945 σχηματισθεῖσα Κυβέρνησις ὑπὸ τὸν ἀείμνηστον Θεμιστοκλῆ Σοφούλην πρὸς διενέργειαν ἐκλογῶν, εἰς τοῦτο κυρίως ἀπέβλεψε, δηλαδὴ εἰς τὸ νὰ μειώσῃ καὶ ἀπαγγιστρώσῃ τρόπον τινὰ ἕνα μεγάλον ἀριθμὸν πολιτῶν, οἱ ὁποῖοι ἀκουσίως των εὑρίσκοντο καταγεγραμμένοι μὲ τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ κομμουνιστοῦ. Ἀρκεῖ νὰ σημειώσωμεν ὅτι οἱ κρστούμενοι εἰς τὰς Φυλακὰς καὶ οἱ διωκόμενοι δι' ἐνταλμάτων συλλήψεως ὑπερέβαιναν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἑκατὸν χιλιάδων καὶ

οὔτε ὄργανα ὑπῆρχον ἐπαρκῆ διὰ νὰ ἐνεργήσουν τὰς συλλήψεις οὔτε φυλακαὶ διὰ νὰ τοὺς περιλάβουν, οὔτε Δικαστήρια διὰ νὰ ἐκδικάσουν τὰς ὑποθέσεις των. Καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἐπήγασεν ἡ ἀνάγκη τοῦ περιφήμου Νόμου περὶ ἀποσυμφορήσεως, διὰ τὸν ὁποῖον τόση κατακραυγὴ ἠγέρθη τότε. Τέλος ἐξ ὁποφάσεων διεθνῶν τῶν Μεγάλων Συμμάχων εἶχε προβλεφθῆ ἡ διενέργεια ἐλευθέρων ἐκλογῶν εἰς τὰς ἀπελευθερουμένας Χώρας καὶ συνεπῶς ἐπεβάλλετο ἐκ τῶν διεθνῶν τούτων λόγων ἡ δημιουργία συνθηκῶν ἐλευθερίας καὶ ἀμεροληψίας πρὸς διενέργειαν τῶν ἐκλογῶν.

Ὁ Ρῶσσος ἀντιπρόσωπος εἰς τὸ πρῶτον Συμβούλιον Ἀσφαλείας, τὸ ὁποῖον εἶχε συνέλθει τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1946 εἰς Λονδῖνον, ἰσχυρίσθη ὅτι τὸ Κομμουνιστικὸν Κόμμα ἔχει τὴν πλειοψηφίαν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ὅτι ἡ πλειοψηφία αὐτὴ εὑρίσκεται ὑπὸ καταπίεσιν. Προέκυψε ἐκ τούτου ἀνάγκη ἐκ διεθνῶν λόγων νὰ διαπιστωθῇ ἡ ἀ ν α κ ρ ί β ε ι α τοῦ ἰσχυρισμοῦ ἐκείνου. Ἰδοὺ οἱ λόγοι οἱ ἐσωτερικοὶ ἀφ' ἑνός, οἱ διεθνεῖς ἀφ' ἑτέρου οἱ ὑποῖοι ὑπηγόρευσαν τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα ἦτο ὑποχρεωμένη νὰ λάβῃ ἡ προεκλογικὴ Κυβέρνησις, μέτρα ἐξυπηρετοῦντα τὸ Ἔθνος ἔστω καὶ ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ κομματικοῦ συμφέροντος τῶν Φιλελευθέρων. Τὸ ἐπιχείρημα τὸ ὁποῖον προέκυψεν ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους εἶνε ὅτι τὸ Κομμουνιστικὸν Κόμμα ἠρνήθη νὰ μετάσχῃ τῶν ἐκλογῶν καὶ τὰ εὐρύτατα μέτρα ἐπιεικίας καὶ ἡ ἀποσυμφόρησις, τὰ ὁποῖα ἐθέσπισεν ἡ τότε Κυβέρνησις ἀπετέλεσαν τὴν ἀπόδειξιν ὅτι ἡ ἄρνησις ἐκείνη τῶν κομμουνιστῶν δὲν ἦτο δικαιολογημένη. Ὅπως ἐτόνισα τότε εἰς τὸν Συνταγματάρχην Μπακιρτζῆν, ὅστις ἦλθε νὰ διαμαρτυρηθῇ καὶ νὰ ζητήσῃ ἀναβολὴν τῶν ἐκλογῶν ἐκ μέρους τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος, ἡ ἄρνησίς των νὰ μετάσχουν εἰς τὰς ἐκλογὰς ὑ π έ κ ρ υ π τ ε προθέσεις ἐπαναστατικῆς δράσεως καὶ εἶχε τότε τὸ δικαίωμα ἡ Κυβέρνησις ἐκείνη, νὰ τοὺς ἀπευθύνῃ τοιαύτην μομφήν. Σχετικὴ μὲ τὴν πολιτικὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ Κομμουνισμοῦ ἦτο καὶ ἡ ἀπόφασις ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ κατὰ πόσον θὰ ἔπρεπε νὰ προηγηθῇ τὸ Δημοψήφισμα τῶν ἐκλογῶν ἢ τὸ ἀντίστροφον.

Εἶναι γνωστὸν ὁπόση εἰς τὰς ἑκασταχοῦ χώρας καταβάλλεται προσπάθεια ἐκ μέρους τῶν κομμουνιστικῶν κομμάτων, ὅπως ἀποκτήσουν συμμάχους εἰς τοὺς ἀγῶνας των. Ἐὰν προηγεῖτο τὸ

Δημοψήφισμα τῶν ἐκλογῶν, τότε θὰ ἐδημιουργοῦντο δύο Μέτωπα καὶ θὰ ἐπακολουθοῦσε σύγχυσις ὅσον ἀφορᾷ τὰς ψήφους τὰς κομμουνιστικὰς καὶ τὰς ὀρθοδόξους Δημοκρατικὰς καὶ θὰ ἰσχυρίζοντο τὴν ἐπαύριον τοῦ Δημοψηφίσματος οἱ κομμουνισταὶ ὅτι ὅλαι αἱ ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας δοθεῖσαι ψῆφοι ἦσαν κομμουνιστικαί, ἐνῷ ἐὰν προηγοῦντο αἱ ἐκλογαὶ καὶ μὲ τὸ σύστημα τῆς ἀναλογικῆς θὰ καθωρίζετο ἐκ τῶν προτέρων χωριστὰ ἡ δύναμις τῶν Φιλελευθέρων Δημοκρατικῶν ἀπὸ τὴν δύναμιν τῶν «δημοκρατικῶν» κομμουνιστῶν. Ἐκτὸς τούτου ἐὰν προηγεῖτο τὸ Δημοψήφισμα ἐφ' ὅσον—καὶ τοῦτο ἦτο γνωστὸν ἐκ τῶν προτέρων—θὰ ἀπέβαινεν ὑπὲρ τῆς Βασιλείας, ἡ τότε Κυβέρνησις θὰ ἀνετρέπετο ἀμέσως καὶ θὰ ἐσχηματίζετο ἀντιπροσωπευτικὴ τῆς πλειοψηφίας τοῦ Δημοψηφίσματος, εἰς τοιαύτην δὲ περίπτωσιν οἱ κομμουνισταὶ θὰ εὕρισκαν ἐπιχείρημα νὰ διακηρύξουν τὴν ἀποχὴν ἐκ τῶν ἐκλογῶν ὑπὸ τὴν Κυβέρνησιν μὴ ἐγγυωμένην ἀμεροληψίαν, ἐνῷ τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο δὲν ἠδύναντο βασίμως νὰ τὸ ἐπικαλεσθοῦν προκειμένου περὶ τῆς ὑπὸ τὸν ἀείμνηστον Θεμιστοκλῆν Σοφούλην Κυβερνήσεως.

Εἰς τὴν πραγματικότητα τὸ Κ.Κ.Ε. γνωρίζον ὅτι ἐκπροσωπεῖ μικρὰν μερίδα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ δὲν ἐπεθύμει νὰ μετάσχῃ τῶν ἐκλογῶν, διότι τὸ ἐφαρμοζόμενον ἐκλογικὸν σύστημα ἦτο τὸ ἀναλογικόν, θὰ κατήρχετο μόνον χωριστὰ καὶ θὰ κατεμετρῶντο αἱ κομμουνιστικαὶ ψῆφοι τὰς ὁποίας θὰ ἐλάμβανε. Θὰ ἀπεδεικνύετο οὕτω ὅτι ὄχι μόνον δὲν εἶχε τὴν πλειοψηφίαν—ὡς εἶχεν ἰσχυρισθῆ ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Σοβιετικῆς Ρωσίας—ἀλλὰ καὶ ὅτι ἐξεπροσώπει μικρὰν μερίδα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Τὸ ὅτι ἀπὸ τοιαύτην ὑστεροβουλίαν δὲν μετέσχε τῶν ἐκλογῶν ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι μετέσχε τὸ Κ.Κ.Ε. εἰς τὸ Δημοψήφισμα μολονότι διεξήχθη τοῦτο ὄχι πλέον ἀπὸ Κυβέρνησιν τοῦ Κέντρου, ἀλλὰ ἀπὸ Κυβέρνησιν τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος. Καὶ τοῦτο διὰ νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι τὸ ποσοστὸν τῶν ψήφων του ἦτο μεγαλύτερον ἀπὸ τὸ πραγματικόν. Ἀλλὰ ἡ προσπάθειά του ἦτο πλέον ἀσθενὴς ἐφ' ὅσον αἱ ἐκλογαὶ εἶχον προηγηθῆ καὶ τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων εἶχε κατέλθει εἰς τὰς ἐκλογὰς μὲ σαφῆ Δημοκρατικὸν προσανατολισμὸν καὶ αἱ ψῆφοι

τὰς ὁποίας ἔλαβεν ἦτο πλέον εὐχερὲς νὰ ἀποχωρισθοῦν μεταξὺ τῶν ψήφων τοῦ ἐπακολουθησαντος Δημοψηφίσματος.

Διὰ τῆς προτάξεως τῶν ἐκλογῶν ἀπεδείχθη ἀδιαφιλονεικήτως ὅτι τὸ Κ.Κ.Ε. ἐξεπροσώπει μικρὰν μόνον μερίδα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ καὶ συνεπῶς ὅτι ὁ ἐπακολουθήσας ἔνοπλος ἀγὼν αὐτοῦ ἐκινήθη ἀπὸ μίαν μικρὰν μερίδα ἐναντίον τῆς ὁλότητος σχεδὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Ἡ ἐκλογικὴ ἧττα τὴν ὁποίαν ἐν συνεχείᾳ ὑπέστη τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων δὲν ὑπῆρξε ἱκανὴ νὰ μειώσῃ τὸ ἠθικὸν κῦρος τοῦ Κόμματος, διότι ἡ ἀντιδημοτικότης του προεκλήθη ἐκ μέτρων τὰ ὁποῖα ἐπεβάλλοντο τότε διὰ γενικωτέραν ἐξυπηρέτησιν τῶν συμφερόντων τοῦ Ἔθνους. Τέλος ἡ εἰλικρινὴς ἐκείνη χειρονομία δι' ἧς ἐκλήθη τὸ Κομμουνιστικὸν Κόμμα νὰ μετάσχῃ τοῦ ὁμαλοῦ Κοινοβουλευτικοῦ βίου τῆς Χώρας καὶ ἡ ἀδικαιολόγητος ἄρνησίς του καὶ ἡ ἐν συνεχείᾳ ἐπαναστατικὴ του δρᾶσις εἶναι ἀκριβῶς ἐκείνη ἡ ὁποία μᾶς παρέχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιμείνωμεν, οἱ Φιλελεύθεροι ἰδίως, ὅπως ἀποκλεισθῇ τοῦ λοιποῦ τοῦ Πολιτικοῦ βίου τῆς Χώρας.

«ΤΑ ΝΕΑ» 30 Νοεμβρίου 1949

ΧΑΡΙΝ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ
ΤΟ ΚΟΜΜΑ ΘΥΣΙΑΖΕΤΑΙ

Ὑπὸ ὁμαλὰς συνθήκας τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θὰ εἶχεν ὡς ἀποστολὴν τὴν ἄσκησιν τῆς ἀντιπολιτεύσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ βίου τῆς βουλῆς τοῦ 1946. Ἀπὸ ἀπόψεως πολιτικῆς τοποθετήσεως, ἡ πραγματικὴ θέσις ἡμῶν ἦτο ἡ τοῦ Κέντρου, ἀλλ' ἐφ' ὅσον τὸ Κομμουνιστικὸν Κόμμα καὶ ἄλλα τινὰ μικρὰ κόμματα δὲν μετέσχον τῶν ἐκλογῶν, μοιραίως κατείχομεν τὴν θέσιν τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς εἰς τὴν Βουλήν.

Τὸ Λαϊκὸν Κόμμα διέθετε τοιαύτην πλειοψηφίαν, ὥστε νὰ μὴ ἔχῃ ἀνάγκη ἄλλων κοινοβουλευτικῶν δυνάμεων διὰ νὰ στηρίξῃ Κυβερνησιν ἀμιγῶς Λαϊκήν. Ἡ ἐκ μέρους τῶν κομμουνιστῶν ἀνάληψις ἐνόπλου ἀγῶνος ἐντεινομένου ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐπικινδύνως, ὑπῆρξεν ἀφορμὴ νὰ γίνῃ σκέψις διευρύνσεως τῶν βάσεων τῆς Κυβερνήσεως. Προκειμένου δὲ νὰ διαδεχθοῦν αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι τὴν Μεγάλην Βρεττανίαν εἰς τὸ ἔργον τῆς βοηθείας πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ἐσχηματίζετο ἤδη τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1947 Συμμαχικὴ Κυβέρνησις ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ κ. Μαξίμου. Προϊόντος τοῦ χρόνου, ἡ κατάστασις ἐπιδεινοῦτο καὶ αἱ συμμοριακαὶ δυνάμεις ἐξηπλώθησαν σχεδὸν καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς Χώρας. Ἡ ἄσκησις ἀντιπολιτεύσεως ἐκ μέρους ἡμῶν τῶν Φιλελευθέρων καθίστατο ὡς ἐκ τούτου ὁλονὲν δυσχερεστέρα, διότι ἐκινδύνευεν ἐὰν ἠσκεῖτο ἄνευ αὐτοπεριορισμοῦ νὰ παρεξηγηθῇ ὡς κλονίζουσα τὴν ἀγωνιζομένην Ἑλλάδα Ἐξ ἄλλου σεβαστοὶ φίλοι κατέχοντες ἐξέχουσαν θέσιν εἰς τὰς δύο Μεγάλας συμμίχους Δυνάμεις, ἐπανελάμβανον μετὰ μεγαλυτέρας πλέον ἐπιμονῆς τὴν ἀνάγκην ἑνώσεως τῶν πολιτικῶν δυνάμεων τῆς Χώρας, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν διαρκῶς αὐξανομένων κινδύνων. Τὰς ἀπόψεις αὐτὰς συνεμερίζετο ἐνθέρμως ἐμπνεόμενος ἀπὸ ἀνώτερα πατριωτικὰ αἰσθήματα καὶ ὁ τότε Προθυπουργὸς κ. Μάξιμος. Ὅταν

μετεβίβαζα, κατὰ τὸν Αὔγουστον τοῦ 1947, τὰς ἀπόψεις ταύτας εἰς τὸν ἀείμνηστον Θεμιστοκλῆ Σοφούλην μὲ τὴν προσθήκην τοῦ κινδύνου τὸν ὁποῖον διέτρεχεν ἡ Ἑλλὰς νὰ στερηθῇ τῆς συμμαχικῆς βοηθείας, ὁ Ἀρχηγὸς ἐκεῖνος, προσχωρήσας εἰς τὴν ἀνάγκην συμμετοχῆς του πλέον εἰς τὴν Κυβέρνησιν, δὲν ἐσκέφθη νὰ ζητήσῃ κομματικὰ ἀνταλλάγματα.

Ἀπέναντι τῶν Συμμάχων ἐζήτησε τὴν ἀριθμητικὴν αὔξησιν τοῦ Στρατοῦ, πληρέστερον ἐφοδιασμὸν αὐτοῦ δι' ἀεροπλάνων, ὀρεινοῦ πυροβολικοῦ, βαρέων ὅλμων καὶ βαρέων πολυβόλων, καὶ γενικῶς μεγαλυτέραν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν. Ἐσωτερικῶς δὲ ἐζήτησε τὴν πολιτικὴν ἔκφρασιν τῆς Κυβερνήσεως διὰ τῆς ἀναλήψεως τῆς Πρωθυπουργίας καὶ ὀλίγα μόνον Ὑπουργεῖα, τὰ ἔχοντα σχέσιν τόσον μὲ τὴν ἔνοπλον ὅσον καὶ μὲ τὴν πολιτικὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἀγῶνος. Συμπληρωματικῶς ἐζήτει τὴν ἀλλαγὴν τῆς ΤΑΚΤΙΚΗΣ καὶ τῆς Ἡγεσίας τοῦ Στρατοῦ. Τέλος ἐζήτησε τὴν ἐφαρμογὴν κατευναστικῆς πολιτικῆς ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν ἔντασιν τῶν πολεμικῶν μέτρων. Ὡς συνήθως συμβαίνει εἰς παρομοίας περιστάσεις, ὅλοι οἱ ὅροι δὲν ἐγένοντο δεκτοί. Δύο ἐκ τῶν κυρίων Ὑπουργείων δὲν παρεχωρήθησαν εἰς τοὺς Φιλελευθέρους. Τελικὴ ἔγκρισις τῆς αὐξήσεως τοῦ Στρατοῦ ἐδόθη μόλις τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1948 καὶ ἐν συνεχείᾳ καὶ βαθμιαίως παρεχωρήθη ὁ ἐφοδιασμός του διὰ βαρέος ὁπλισμοῦ. Ἡ ἀλλαγὴ τῆς Ἡγεσίας καὶ ἡ ἀλληλένδετος πρὸς αὐτὴν ἀλλαγὴ τῆς τακτικῆς τοῦ Στρατοῦ προσέκρουσεν εἰς πλείστας ὅσας ἀντιρρήσεις καὶ δυσχερείας παλλαχόθεν διὰ νὰ καταλήξῃ εἰς τὴν φυσικὴν αὐτῆς καὶ ἐνδεδειγμένην λύσιν τῆς ἀναδείξεως ἀδιαφιλονεικήτου κύρους Ἀρχηγοῦ τοῦ Στρατοῦ. Εἶνε νωπὰ τὰ γεγονότα ὥστε νὰ μὴ εἶνε ἀνάγκη νὰ ὑπενθυμίσω τὴν οὐσιαστικὴν πολιτικὴν Ἡγεσίαν τοῦ Ἀγῶνος τὴν ὁποίαν ἀνέλαβεν ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως διὰ τῶν ἐπισκέψεών του εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα, παντοῦ ὅπου αἱ σωματικαί του δυνάμεις τὸ ἐπέτρεπον. Τονίζω μόνον τὸν αὐστηρῶς ἐθνικὸν χαρακτῆρα τὸν ὁποῖον προσέδιδε εἰς τὰς περιοδείας του, ἐπισκεπτόμενος μόνον τὰς στρατιωτικὰς Μονάδας καὶ ἀγορεύων μόνον πρὸς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις. Ἀπέφευγεν ἐπιμελῶς κάθε πολιτικὴν ἢ κομματικὴν ἐκδήλωσιν μέχρι σημείου ὥστε

νὰ παρατηρηθῇ σοβαρῶς ἀπὸ τοὺς πολιτικούς του φίλους. Ὁ Θεμιστοκλῆς Σοφούλης εἶχεν ἐπίγνωσιν ὅτι δὲν μετεῖχεν τῆς Κυβερνήσεως ἰδίῳ δικαιώματι, ὅπως θὰ συνέβαινε ἐὰν τὸ ἕτερον Κόμμα—εὑρισκόμενον ἄνευ ἐπαρκοῦς Κοινοβουλευτικῆς δυνάμεως—θὰ ἀνεζήτει σύμμαχον διὰ νὰ στηριχθῇ ἡ Κυβέρνησις καὶ εἰς τὴν δύναμιν τοῦ συμμάχου πρὸς σχηματισμὸν τῆς ἀπαιτουμένης πλειοψηφίας. Κατὰ συνέπειαν δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ ἀξιώσῃ συμμετοχὴν εἰς τὴν Διοίκησιν ἐφ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις ὁλόκληρος ἐστηρίζετο κυρίως εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν δύναμιν τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος. Σὺν τῷ χρόνῳ βεβαίως μετεβλήθη ὁ συντελεστὴς αὐτὸς ἐφ' ὅσον καὶ τὸ Λαϊκὸν Κόμμα ἀπώλεσε μέρος τῆς Κοινοβουλευτικῆς του δυνάμεως προφανῶς ἐκ τοῦ λόγου τῆς συνεργασίας μὲ τὴν κυρίως ἀντιπολίτευσιν. Ἀλλὰ τὸν μεγαλύτερον κομματικὸν ἀντίκτυπον ἐδοκίμασε κυρίως ὁ Πρωθυπουργὸς Σοφούλης, μέχρι τοῦ σημείου ὥστε μετὰ ἓν ἔτος ἡ μικτὴ Κυβέρνησις τῶν δύο Κομμάτων νὰ στηριχθῇ εἰς τὴν πλειοψηφίαν μιᾶς καὶ μόνης ψήφου καὶ τὸ Κόμμα τῶν Φιλευθέρων νὰ χάσῃ τὸ ἥμισυ τῶν ὀπαδῶν του.

Ἦτο πράγματι δύσκολον νὰ κατανοηθῇ ἀπὸ τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων διὰ τίνα λόγον δὲν μετεῖχον ἢ μετεῖχον ἐλάχιστα εἰς τὴν Διοίκησιν ἐνῷ μετεῖχεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ Κόμμα των. Καί ἦτο ἀνθρωπίνως φυσικὴ ἡ προκληθεῖσα δυσαρέσκεια ἐπί τοσούτῳ μᾶλλον ὅσον ὑπὸ τὰς ἀνωμάλους πολεμικὰς καὶ οἰκονομικὰς περιστάσεις τὰς ὁποίας διερχόμεθα, μία μονόπλευρος κομματικὴ Διοίκησις ἐπηρεάζει σοβαρῶς τὰ οἰκονομικὰ συμφέροντα τῶν πολιτῶν. Ἡ ἀνωτέρα ὅμως Ἐθνικὴ ἀνάγκη τῆς συνεργασίας εἰς τὴν Κυβέρνησιν δύο Κομμάτων τὰ ὁποῖα ἐπὶ δεκαετηρίδας ριζικῶς διῖσταντο, δὲν θὰ ἦτο δυνατὴ ἐὰν δὲν ἐπεκράτει ἡ ἀντίληψις τὴν ὁποίαν ἐχάραξεν ὁ ἀείμνηστος Θεμιστοκλῆς Σοφούλης εἰς τὸν παραμερισμὸν κομματικῶν ἐπιδιώξεων, εἰς τὴν ἀφοσίωσιν εἰς ἕνα καὶ μόνον σκοπόν, τὴν Ἕνωσιν τοῦ Ἔθνους πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ ἀγῶνος μέχρι τῆς τελικῆς συντριβῆς τοῦ ἐχθροῦ. Ἡ προσήλωσις τῶν Φιλελευθέρων εἰς τὸν ἐθνικὸν αὐτὸν σκοπὸν διεγράφη ἔτι σαφέστερον ὅταν ὑπέδειξαν ἡγήτορα στρατιωτικόν, πρόσωπον μὴ συνδεόμενον εἰς

τὸν πολιτικόν των προσανατολισμόν. Καὶ ὄχι μόνον ἐπρότειναν οἱ Φιλελεύθεροι ἀλλὰ καὶ ἐπάλαισαν πλησίον τῶν Συμμάχων διὰ νὰ ἐξομαλύνουν δυσχερείας τινὰς αἵτινες προέκυπτον ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν τότε στρατιωτικῶν συμφωνιῶν.

Εἶναι ἀνάγκη νὰ κατανοηθῇ ὅτι ὑπὸ ὁμαλὰς συνθήκας, ἡ θέσις τοῦ Κόμματος πράγματι θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχε διατηρηθῇ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἔργου τῆς Ἀντιπολιτεύσεως καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς 4ετίας. Ὅτι ἡ ἐγκατάλειψις τοῦ προορισμοῦ αὐτοῦ ἐγένετο διότι ἡ χώρα εὑρέθη ἐνώπιον κινδύνου ἀπειλοῦντος ὄχι ἦτταν καὶ ὑποδούλωσιν ἀλλὰ καὶ αὐτὴν ταύτην τὴν ὑπόστασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Γένους. Καὶ παρέστη ἀνάγκη ἡ Κυβέρνησις νὰ προσλάβῃ σχῆμα Κυβερνήσεως Κράτους εὑρισκομένου ἐν πολέμῳ. Ὅτι ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἡ συμμετοχὴ τοῦ Κόμματος ἡμῶν περιωρισμένον καὶ ἀποκλειστικὸν σκοπὸν εἶχεν νὰ ἐπιφέρῃ τὴν συνένωσιν ὅλων τῶν πολιτῶν ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ, νὰ ἐμψυχώσῃ τὰς μαχομένας δυνάμεις καὶ νὰ ἐμπνεύσῃ τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν Μεγάλων ἐκείνων Συμμάχων, ἄνευ τῆς βοηθείας τῶν ὁποίων καθίστατο ἀδύνατος ἡ διεξαγωγὴ τοῦ Ἀγῶνος.

Ἐὰν ἡμεῖς ἠγείρομεν ζητήματα εἰς κάθε περίπτωσιν ἐπὶ ἄλλων θεμάτων ἐσωτερικῆς ἢ διοικητικῆς μορφῆς, προσωπικῶν ἢ γενικῶν, ἡ Κυβέρνησις θὰ διεσπᾶτο—ὅπως ἐσχάτως ἐνεφανίσθη τοιοῦτος κίνδυνος διασπάσεως ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ζητήματος τῶν Νομαρχῶν καὶ τῶν Δημάρχων.

Ἀλλὰ τὸ Ἔθνος εἶχε τὴν ἀξίωσιν νὰ κερδίσωμεν τὸν Ἀγῶνα διὰ τῆς συμβολῆς ὅλων μας εἰς αὐτόν, ὑποτασσομένων εἰς τὴν ἐκφρασθεῖσαν διὰ τῶν ἐκλογῶν τῆς 31 Μαρτίου 1946 θέλησίν του διὰ τῆς ὁποίας ἐνεπιστεύθη τὴν κατὰ τὰ ἄλλα διακυβέρνησιν τῆς Χώρας εἰς τὰ συντηρητικὰ εἴτε καὶ τὰ ἄκρως συντηρητικὰ πολιτικὰ στοιχεῖα τοῦ τόπου.

Ἔναντι τῆς Κομμουνιστικῆς μειώσεως τὴν ὁποίαν οἱ φίλοι καὶ ὁπαδοί μας μοιραίως ἐδοκίμασαν, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω συνθήκας, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τελευταίας διετίας, ἔχουν ἀποκτήσει εἰς ἀντάλλαγμα τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικαλεσθοῦν ὅτι, χωρὶς μεμψι-

μοιρίαν διὰ τὴν ἀποδοκιμασίαν μας ἐκ μέρους τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ἐπετέλεσαν τὸ καθῆκον των ἐνώπιον τοῦ κυνδίνου τοῦ Ἔθνους, συμμορφούμενοι πρὸς τὰς Παραδόσεις τοῦ ἱδρυτοῦ τοῦ κόμματος ὅστις θυσιάζων ἑνίοτε τὴν δημοτικότητά του, εἶχεν ὑπερδιπλασιάσει καὶ ἐξυψώσει τὴν Ἑλλάδα.

«ΤΑ ΝΕΑ» 1 Δεκεμβρίου 1949

ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ
ΕΔΗΚ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΚΑΤΕΥΝΑΣΜΟΥ

Ἡ πολιτικὴ τοῦ κατευνασμοῦ τὴν ὁποίαν ἐχαράξαμεν εὐθὺς ἅμα τῷ καταρτισμῷ τῆς Κυβερνήσεως τῶν δύο μεγάλων Κομμάτων ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἀειμνήστου Θ. Σοφούλη τὴν 8ην Σεπτεμβρίου 1947, συνήντησε δυσκολίας εἰς τὸ νὰ γίνῃ καταληπτὴ ἐκ μέρους τῶν Ἐθνικοφρόνων Κομμάτων. Ἀντιθέτως οἱ κομμουνισταὶ κατενόησαν πληρέστατα καὶ τὸν σκοπὸν τῆς πολιτικῆς ἐκείνης καὶ τὸν κίνδυνον ἐνώπιον τοῦ ὁποίου εὑρέθησαν. Καὶ διὰ τοῦτο εὐθὺς ἀμέσως ἐνέτειναν τὸν ἀγῶνα των, ἐτρομοκράτησαν τοῦ ὁπαδούς των, ἐπολλαπλασίασαν τὰς ἀνατινάξεις διὰ ναρκῶν, ἐσχημάτισαν ψεδοκυβέρνησιν τῶν Συμμοριτῶν καὶ ὅλα αὐτὰ διὰ νὰ συγκρατήσουν τοὺς ὁπαδούς των εἰς τὸν ἀγῶνα. Καὶ τελικῶς ἐδολοφόνησαν Φιλελεύθερον Ὑπουργόν, τὸν ἀείμνηστον Χρ. Λαδᾶν ἐν μέσαις Ἀθήναις, μὲν τὴν ματαίαν ἐλπίδα ὅτι θὰ ἐνέσπειρον τὸν τρόμον εἰς τοὺς Φιλελευθέρους καὶ θὰ τοὺς ἠνάγκαζαν νὰ ἀπόσχουν τοῦ ἀγῶνος. Ἡ ἐν γένει στάσις τῶν Κομμουνιστῶν ἀπεδείκνυεν ὅτι ἡ ἐμφάνισις τῶν Φιλελευθέρων εἰς τὴν Ἡγεσίαν τῆς Χώρας ἀπετέλει δι' αὐτοὺς θανάσιμον καταδίκην.

Εἰς τὴν πραγματικότητα ἡ πολιτικὴ τοῦ κατευνασμοῦ προβαλλομένη ἀπὸ Κυβέρνησιν ὑπὸ τὴν προεδρίαν Φιλελευθέρου καὶ δὴ παρὰ τοῦ γηραιοῦ ἀρχηγοῦ Θ. Σοφούλη, ἀπέβλεπε ν' ἀποκαλύψῃ τοὺς ἀνομολογήτους σκοποὺς τοὺς ὁποίους ὑπέκρυπτεν ἡ Κομμουνιστικὴ ἀνταρσία. Ἡ ἀμνηστία τὴν ὁποίαν παρεχώρησεν ἡ Κυβέρνησις τότε, ἔδιδε τὴν εὐκαιρίαν εἰς ὅλους τοὺς παραπλανηθέντας νὰ προσέλθουν καὶ καταθέσουν τὰ ὅπλα. Ἡ ἀπελευθέρωσις δεκατεσσάρων χιλιάδων ἐκτοπισμένων ἔδιδε τὴν ἀπόδειξιν τῆς εἰλικρινείας μὲ τὴν ὁποίαν ἐφήρμοζεν ἡ Κυβέρνησις ἐκείνη τὴν πολιτικὴν τοῦ κατευνασμοῦ.

Ἡ κατάργησις ὅλων τῶν παρακρατικῶν ὀργανώσεων καὶ ἡ δίωξις τῆς αὐτοδικίας τῶν πολιτῶν, ἀφήρει κάθε πρόσχημα ἀπὸ τοὺς καταφεύγοντας εἰς τοὺς συμμορίτας ὅτι ἠναγκάζοντο νὰ καταφεύγουν εἰς τὰ ὄρη ἕνεκεν ἐλλείψεως ἀσφαλείας καὶ προστασίας

ἐκ μέρους τοῦ Κράτους. Εἰς τὴν πραγματικότητα, δὲν ὑπῆρξεν ἱκανοποιητικὸν τὸ ποσοστὸν τῶν συμμοριτῶν οἱ ὁποῖοι ὑπήκουσαν εἰς τὴν πρόσκλησιν καὶ κατέθεσαν τὰ ὅπλα. Ἀλλὰ ἐξ ἀντιθέτου, ἔχασαν οἱ συμμορῖται κάθε πρόφασιν διὰ τὸν ἀγῶνα τὸν ὁποῖον διεξῆγον καὶ παρέσχον εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς κατηγορήσῃ ἀποδεδειγμένως ὅτι ἀγωνίζονται ἐναντίον τοῦ Ἔθνους ὑποκινούμενοι ἐξωθεν πρὸς ὄφελος τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἑλλάδος. Δὲν ἔχασαν ὅμως μόνον κάθε ἠθικὴν δικαιολογίαν καὶ πρόφασιν. Ἀπεστερήθησαν κάθε συμπαθείας καὶ κάθε, τρόπον τινά, συμμάχου εἰς τὴν Χώραν. Ἀπόδειξις δὲ τοῦ ἀποτελέσματος τὸ ὁποῖον εἶχε ἡ πολιτικὴ τοῦ κατευνασμοῦ εἶνε ὅτι ἔπαυσαν πλέον νὰ προστρέχουν ὁπαδοὶ πρὸς τοὺς συμμορίτας καὶ ἠναγκάσθησαν οὗτοι τότε νὰ προσφύγουν εἰς τὸ μέτρον εὐρυτάτης στρατολογίας, ἡ ὁποία ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν διαφοροποίησιν τῶν συμμοριακῶν ἐνόπλων δυνάμεων μὲ τὰ γνωστὰ ὀλέθρια δι' αὐτοὺς ἀποτελέσματα.

Οὐδεὶς ἔκτοτε κατεδιώχθη ἀπὸ τὰ Σώματα Ἀσφαλείας χωρὶς νὰ ὑπάρχουν βάσιμοι ἐνδείξεις ἐναντίον του. Εἰς περίπτωσιν ἀμφιβολίας, ἐζητούσαμεν πάντοτε τὴν γνώμην τοῦ ἰδίου περὶ τῶν προθέσεών του. Καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἐξετοπίσθη παρὰ τὴν θέλησίν του. Ἐπροτιμήσαμεν ν' ἀπατηθῶμεν κατὰ ἕνα ποσοστὸν 5 ἢ ἔστω καὶ 10% παρὰ ν' ἀδικήσωμε 90 ἢ 95% ἀθώων διαμαρτυρομένων διὰ τὴν ἐκτόπισίν των.

Καὶ ἡ πολιτικὴ αὐτὴ ἀπέδωκε καρποὺς καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν προστατευθέντων ἢ καὶ ἐξ ἐκείνων οἵτινες, ἔνοχοι πρότερον, ἐν τούτοις μετέγνωσαν μεταγενεστέρως, παρέσχον πολύτιμον συνδρομὴν εἰς τὰ Σώματα Ἀσφαλείας διὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ συνωμοτικοῦ δικτύου τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὰς πόλεις καὶ τὴν ἀποκάλυψιν τῶν ὑπογείων κρυπτῶν, ἐντὸς τῶν ὁποίων εὑρέθησαν τυπογραφεῖα, ὅπλα, ἐκρηκτικαὶ ὕλαι καὶ οἱ ἐπικίνδυνοι Ἡγέται καὶ ἰθύνοντες τὴν κομμουνιστικὴν συνωμοσίαν. Ἡ ἀπομόνωσις τοῦ κομμουνισμοῦ ἔφθασεν μέχρι τοιούτου σημείου, ὥστε εἰς τὴν πόλιν τῆς Θεσσαλονίκης νὰ μὴν ἀνευρίσκουν πλέον ὄργανα οἱ κομμουνισταὶ ἀλλὰ ν' ἀναγκάζωνται ν' ἀποστέλλουν ἔξωθεν συμμορίτας πρὸς ἐκτέλεσιν ἐπαναστατικῶν καὶ ἐγκληματικῶν πράξεων.

Ἡ πολιτικὴ τοῦ κατευνασμοῦ ἀπέβλεψε εἰς τὴν ἀπομόνωσιν

τοῦ ἐχθροῦ καὶ τὴν διεύρυνσιν τῆς Ἐθνικῆς παρατάξεως. Ἐθνικὴ ὑπηρεσία ὑπῆρξε καὶ μεγίστη ὅτι πρώην ἐαμῖται καὶ ἐλασῖται ἐκπαιδευθέντες εἰς τὴν Μακρόνησον διεκρίθησαν εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν. Πρώην ἐλασῖται συνέπηξαν συνδέσμους εἰς τὴν Βορείαν Ἑλλάδα. Ἐθνικοφρόνων Ἐλασιτῶν, ἀνέλαβον τὴν διαφώτισιν εἰς τὰς ἐργατικὰς ἰδίως τάξεις καὶ ἐσχημάτισαν ἐθελοντικὰς ὁμάδας πολεμιστῶν.

Τὰ σώματα Ἀσφαλείας ἀπέδειξαν ἀξιοσημείωτον δραστηριότητα διὰ τὴν πολιτικὴν ἀπομόνωσιν τῶν κομμουνιστῶν καὶ διὰ τὸν προσηλυτισμὸν παραπλανηθέντων εἰς τὸ παρελθὸν πολιτῶν. Ἡ πολιτικὴ αὐτὴ ἐπέτρεψεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ καὶ ἐφαρμόσῃ μέτρα, τὰ ὁποῖα ἐὰν ἐλαμβάνοντο πρότερον θὰ ἤγειρον σωρείαν διαμαρτυριῶν καὶ ἐπερωτήσεων εἰς τὰς Βουλὰς τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Ἀμερικῆς. Ἐκλείσθησαν αἱ ἐφημερίδες τοῦ Κ.Κ.Ε., διελύθησαν τὰ Κόμματα τὰ ὁποῖα ἀπετέλουν τὸ συγκρότημα τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος. Ἐκηρύχθη ὁ Στρατιωτικὸς Νόμος καὶ ἐλειτούργησαν τὰ Στρατοδικεῖα.

Τὴν πολιτικὴν τοῦ κατευνασμοῦ ἐστήριξεν ὁλόκληρος ἡ Κυβέρνησις, τὴν ἐφήρμοσε δὲ καὶ τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον ἐπιτυχῶς εἰς τὴν Μακρόνησον Ἤδη μετὰ τὴν συντριβὴν τοῦ συμμοριτισμοῦ ἐνδείκνυται νὰ ἐφαρμοσθῇ εὐρύτερον ἡ πολιτικὴ αὕτη. Δὲν συμφωνοῦμεν πρὸς τὸ Πολιτικὸν Κόμμα ὅπερ ὑποστηρίζει ὅτι πρέπει νὰ διακρίνωμεν μόνον τοὺς μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου 1944 μεταστραφέντας. Ἡ καταγραφὴ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Παράταξιν φρονοῦμεν ὅτι πρέπει νὰ συμπεριλάβῃ ΟΛΟΥΣ τοὺς ΕΙΛΙΚΡΙΝΩΣ ΜΕΤΑΣΤΡΑΦΕΝΤΑΣ, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου τῆς μεταστροφῆς. Διότι δὲν ἀποβλέπομεν νὰ στείλωμεν πάλιν ὀπίσω πρόσωπα τὰ ὁποῖα ἀπεσπάσθησαν ἀπὸ τὸν κομμουνιομόν, ἀλλὰ τοὐναντίον πολιτικὴ ἡμῶν εἶναι νὰ ἐξακολουθήσωμεν διαφωτίζοντες καὶ προσελκύοντες ἐξακολουθητικῶς ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέρους.

Εἰς τοὺς παρεξηγηθέντας κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ εἰς τοὺς μεταστραφέντας θὰ ἀναγνωρίσωμεν πλήρη δικαιώματα ἰσοπολιτείας. Εἰς Κράτος ὑπὸ ἐλευθέρους θεσμοὺς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διαχωρίζωνται οἱ πολῖται κατὰ κατηγορίας, εἰς πολίτας Α' κατηγορίας καὶ εἰς πολίτας Β' κατηγορίας. Θὰ

ἀναγνωρίσωμεν τοὺς μεταστραφέντας ὡς πολίτας ἰσοτίμους πρὸς ἡμᾶς. Ἡ διεξαγωγὴ νέων ἐκλογῶν θὰ συντελέσῃ κατὰ πολὺ εἰς τὴν ἀφομοίωσιν καὶ τὴν ἐξάλειψιν κάθε κακῆς ἀναμνήσεως ἐκ τοῦ παρελθόντως.

Ὁσονδήποτε αὐστηρὰ καὶ σκληρὰ μέτρα καὶ ἂν ἐθεσπίσαμεν διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ συμμοριακοῦ κινήματος, δικαιούμεθα νὰ ἐξάρωμεν ὅτι μετεχειρίσθημεν Δημοκρατικὰς μεθόδους πρὸς καταστολὴν τῆς ἀνταρσίας. Εἰς τὸ ἔγκλημα ἀντετάξαμεν τὸν Νόμον. Καὶ τὸν Νόμον τὸν ἐφηρμόσαμεν ἐξ ἀναποτρέπτου ἀνάγκης, χωρὶς προκατάληψιν, χωρὶς πάθος, χωρὶς πρόθεσιν ἐκδικητικήν.

Τὸν ἀποκλεισμὸν τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος ἀπὸ τὸν πολιτικὸν βίον τῆς Χώρας τὸν ζητοῦμεν χάριν τῆς παγιώσεως μονίμου ἐσωτερικῆς εἰρήνης καὶ μὲ σκοπὸν τὴν ἀπαγόρευσιν διατηρήσεως ἐχθρικοῦ Στρατοῦ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἑλλάδος.

«ΤΑ ΝΕΑ» 2 Δεκεμβρίου 1949